

Liikenne- ja viestintäministeriölle

Gramex ry:n lausunto hallituksen esitysluonnoksesta tietoyhteiskuntakaareksi (LVM / 1353 / 03 / 2001)

Tutustuttuaan hallituksen esitysluonnokseen tietoyhteiskuntakaaresta Gramex haluaa saattaa Liikenne- ja viestintäministeriön tietoon seuraavaa:

110 § Käyttäjän oikeus valita internetin palvelujen tarjoaja

Pykälän 1 momentin 2-kohdassa säädettävä internetpalvelun tarjoajan mahdollisuus rajoittaa internetin palveluja ja sovelluksia viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen perustuen on perusteltu. Tekijänoikeuksia loukkaaviin palveluihin tulee voida vastaisuudessaakin puuttua tuomioistuinten tekijänoikeuslain säännösten perusteella internetpalveluntarjoajiin kohdistamalla keskeyttämismääräyksillä.

Pykälän 2 momentissa asetetaan internetpalvelun käytön rajoituksille yleinen edellytys, että ne eivät saa olla sellaisia, jotka rajoittavat palvelun ”tarkoituksenmukaista käyttöä”. Tilanteissa, missä palvelun ”tarkoituksenmukainen käyttö” on voimassaolevan lainsäädännön vastaista ja tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen velvoittaa palvelun tarjoajan rajoittamaan palvelun käyttöä, rajoitukset kohdistuvat palvelun ”tarkoituksenmukaiseen”, mutta laittomaan käyttöön. Toimivaltaisen viranomaisen tai tuomioistuimen päätöksiin perustuvien rajoitusten tulee voida rajoittaa palvelun sinänsä ”tarkoituksenmukaista käyttöä”.

Gramex ehdottaa, että pykälän toinen ja kolmas momentti muutetaan kuulumaan seuraavasti (lisäykset lihavoitena ja poistot yliviivauksina):

~~Internetpalvelun käytön rajoitukset eivät saa olla sellaisia, jotka rajoittavat palvelun tarkoituksenmukaista käyttöä.~~

Edellä 1 momentin 1 ja 4 kohdassa tarkoitettut rajoitukset eivät saa:

1) rajoittaa palvelun tarkoituksenmukaista käyttöä

24) estää tilaajan mahdollisuutta käyttää haluamiaan sovelluksia ja palveluja

32) hidastaa kohtuuttomasti internetyhteyspalvelun liikennettä

144 § Käsittelyoikeus väärinkäyttötapauksissa

Kyseiseen pykälään tulisi lisätä mainita siitä, että välitystietojen käsittelyoikeus on olemassa myös toimivaltaisen viranomaisen tai tuomioistuimen päätöksen perusteella taikka muun lainsäädännön perusteella. Selvennys on tarpeen tekijänoikeuslain 60a §:n mukaisen tiedonsaanti menettelyn toimivuuden varmistamiseksi. Se myös mahdollistaisi tulevaisuudessa (mahdollisen uuden lainsäädännön perusteella) muun muassa huomautuskirjeiden lähettämisen teleoperaattoreiden toimesta niille asiakkailleen, joiden on havaittu levittävän tekijänoikeudella suojattua materiaalia tietoverkossa.

Gramex ehdottaa, että kyseinen pykälä muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Käsittelyoikeus väärinkäyttötapauksissa

Viestinnän välittäjä voi käsitellä välitystietoja

1) maksullisen palvelun käyttöä maksutta tai muiden siihen rinnastuvien käyttöä koskevien väärinkäytösten havaitsemiseksi, estämiseksi, selvittämiseksi;

2) viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen perustuen;

3) muuhun lainsäädännön perustuen.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun välitystietojen käsittelyn teknisestä toteuttamisesta.

147 § Velvollisuus säilyttää tiedot viranomaistarpeita varten

Ehdotetun pykälän mukaan sen perusteella säilytettävien tietojen käyttäminen on mahdollista ainoastaan pakkokeinolain 10 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen rikosten tai telesoitetta tai telepäätelaitetta käyttäen tehdyn rikoksen estämiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi.

Kyseistä pykälää tulisi muuttaa niin, että ehdotuksessa mainittujen tilanteiden lisäksi tiedot säilytetään ja niitä on mahdollista käsitellä kaikissa tapauksissa, joissa tuomioistuin on määrännyt tiedot luovutettaviksi.

Gramex ehdottaa, että kyseinen pykälä muutetaan kuulumaan seuraavasti:

Sen estämättä, mitä tässä osassa säädetään välitystietojen käsittelystä, teletoimintailmoituksen antamiseen velvollisen, sisäasianministeriö erikseen nimeämän yrityksen (säilytysvelvollinen yritys) on huolehdittava jäljempänä säädetyin edellytyksin, että yleisesti saatavilla olevien sähköisten viestintäpalvelujen tai yleisten viestintäverkkojen yhteydessä tuotettavien tai käsiteltävien tietojen säilyttämisestä ja direktiivin 2002/58/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/24/EY 5 artiklassa tarkoitetut tiedot säilytetään 12 kuukauden ajan viestinnän päivämäärästä. Näitä tietoja saa käyttää, **mukaan lukien tietojen luovuttaminen**, ainoastaan

GRAMEX

pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettujen rikosten tai teleosoitetta tai telepöytälaitetta käyttäen tehdyn rikoksen estämiseksi, tutkimiseksi, selvittämiseksi ja syyteharkintaan saattamiseksi. **Tietoja saa käyttää edellä mainituin tavoin myös kaikissa niissä tapauksissa, joissa tuomioistuin on määrännyt tiedot luovutettaviksi.**

217 § Televisio-ohjelmien siirtovelvoite

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että voimassaolevan viestintämarkkinalain 134 § määräaikaaisuudesta ja siitä seuraavasta säännöllisestä tarkastelemisesta lain tasolla luovutaan. Pykälää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa mainitaan, että näitä velvollisuuksia voidaan lain tasoisesta sääntelystä riippumatta tarkastella säännöllisin väliajoin.

Siirtovelvoitesääntely kytkeytyy tekijänoikeuslain 25i §:n säännökseen ja vaikuttaa näin samalla tekijöiden omaisuuden suojaan; siirtovelvoitteen laajuus määrittää tekijänoikeuden rajoituksen laajuuden. Koska siirtovelvoitesääntely vaikuttaa suoraan tekijöiden perustuslain turvaamaan omaisuuden suojaan, ei lain tasoisesta sääntelystä luopuminen ole mahdollista.

EU:n yleispalveludirektiivi edellyttää siirtovelvoitteiden säännöllisin väliajoin tapahtuvaa tarkastelua. Olisi vastoin kyseisen direktiivin 31 artiklassa säädettyä tarkasteluvollisuutta, jos lain tasoisesta sääntelystä luovuttaisiin ja tarkasteluvollisuus jäisi pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa olevan maininnan, ”näitä velvollisuuksia voidaan lain tasoisesta sääntelystä riippumatta tarkastella säännöllisin väliajoin” varaan.

Gramex ehdottaa, että siirtovelvoitesääntelyn määräaikaaisuudesta lain tasolla ei luovuttaisi.

Mediamarkkinoiden muuttuessa olisi syytä pohtia myös sitä, onko siirtovelvoitteen olemassaololle tarvetta.

Helsingissä toukokuun 13. päivänä 2013

Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry

Hannu Marttila
toimitusjohtaja